

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

XLI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122751)

Animæ potentia, quæ fuerint ante lapsum? nisi quis dicere velit, non priorem Adamum sed alium quendam fuisse, necesse est, ut fateatur, *etiam* Animæ esse eandem, quatenus est respectu *Formæ*, sed respectu bonitatis alia est. Quæ enim prius erat bona, iusta, sancta, eadem nunc est iniusta, mala, impura, adeoque depravata, ut ex se neque velit neque possit præstare bonum, nisi Spiritus Sanctus regenerans accedat, & naturam mutet, malam in bonam. Non ut novam substantiam creet in nobis. Quod autem scriptura creandi vocabulo utitur; *cor mundum creavit in me o DEUS*, Verba ipsa se invicem interpretantur. Non enim novam substantiam vult creari, sed tolli immundiciem & donari nova gratia & motu; quæ recte creari dicuntur, quia non sunt amplius in depravata Natura reliqua. In summa, quacunque ratione disputes, nunquam poterit quisquam demonstrare, aliam substantiam seu *etiam* esse in homine post lapsum, quam fuerit ante lapsum. Vitium Originis est aliquid in aliquo, non est aliquid per se subsistens. Quod si dixeris Substantiam, aut Diabolus erit ejus Creator, aut Deus. Utrumque absurdum. Diabolus enim nullam substantiam potest creare, DEUS autem non est creator peccati. Sed est creator Animæ Rationalis & Cordis nostri, quæ dicuntur ipsum peccatum secundum quid, non simpliciter. Hæc quæso demostres Domino Illyrico & res expedita erit. Nec phrasibus novis rem exponatis, in qua dissentire possemus, sed maneamus cum utilitatis phrasibus & pia pax atque concordia erit. Utinam per horam saltim possem tecum colloqui, facile, scio, inter nos de phrasibus etiam conveniret. Cum sciam in re ipsa nihil esse dissensionis. Tota massa Naturæ humanæ cum omnibus viribus est corrupta, ut nihil boni velit, nihil possit in rebus spiritualibus; quid vis amplius? Hoc idem dicit Scheckius & nos omnes. Modo relinquant peccatum in suo prædicamento & non colles in prædicamento Substantiæ, quod omnium absurdissimum est. Sed de his omnibus M. Georgius, vir doctissimus, coram copiosius. Bene & feliciter vale. Raptim Tubingæ, 3. Aprilis, 1571.

D. Illyrico meo nomine dicas officiosam salutem, & ut nos audiat, monebis & hortaberis. Non enim vel illius vel tuam conscientiam onerabimus.

Tuus ex animo, ut semper, frater,

Jacobus Andreæ.

XLI.

S. Accepi tuas, vir reverende & chariss. frater, quibus quod tam diligenter graviterque insistis, ut D. Kellerum habeas in Collegio Thomensi collegam & in Schola Professore inspectoremque, facis pro tua prudentia, & fide consueta: & certe nec illi voluntas desit obtemperandi, nec nobis &

con-

concedendi, adèdque & cohortandi eundem, ut sequeretur vocationem, quod utrique vestræ celeberrimæ Scholæ & Collegio sancto consultum cupiamus. Et eminentè certè in hoc viro ea dona, quæ accommodatissima ad ejusmodi functionem videantur. Sed in præsentia res & ipsius & nostræ sic comparatæ sunt, mutare ut locum non possit. Nam quod artem, quam exercet, Medicam attinet, eo usque jam innotuit, ut praxeos habeat copiosam materiam, quæ illi apud vicinos & cives in dies accrescit, ut deinceps liberaliter sustentari cum suis queat, maximè ab obitu D. Jo. Huberi, medici celeberrimi, quod factum, ut frequentes ad ipsum concurrant, ejusque ope utantur. His accedit, quod Collegium nostrum Petrinum hunc profecto solum habet columen, quo amisso, certum sit totam eam œconomiam, non debilitatam solum modo, sed dissipatam etiam iri, idque non sine gravi Academia nostræ jactura, quæ ex hujus proventibus Stipendia capit. Et ea agitantur jam consilia, ut caput Collegii ad proximum S. Joannis festum constituatur, ut par est, cum salarii auctione; sed coràm fufius omnia, quum ad vos venero. Decevi enim, volente Domino, circa Calendas Majas istuc proficisci, ut animum meum colloquio tuo exatiam. Simul etiam de subscriptione meam & fratrum sententiam indicaturus. Pergimus in Domino constanter & veram de sacro Mysterio doctrinam notissimam & testatissimam facere conatu serio studemus. Filii tui valent commode & faciunt officium, evasuri in egregia Christi organa, si, ut hæctenus, ipsius fuerint spiritu gubernati. In Galliis non profusus cessant tumultus. Nam nuper Rothomagi & Aureliæ à Papistis sævitum est in Evangelicos à Concione sacra domum revertentes. Agrè id se ferre simulat Rex, nec tamen justa severitate violentiam arceret aut punit. Bene vale in Christo JESU, cum familia & Collegis. Salutant te Coccius & Füglinus. Scripsi Basil. 10. April. Anno 1571.

T. A. totus & ex animo frater

Sulcerus.

XLII.

S. Grata mihi fuit D. Isaaci ad vos profectio, quod ea occasione certior fieri de tua valetudine possem; quæ afflictæ me etiam adfligit. Nam si ulli mortalium ^{operatissimæ} tibi certe maxime, cujus operam tam video Ecclesiæ necessariam, quam quæ maximè. Precor ergo sospitorem nostrum Jesum, ut te suo restituat, servertque pogulo incolumem. Ego ut scias, peregrinationem commodè tuli, & satis magnis

con-